

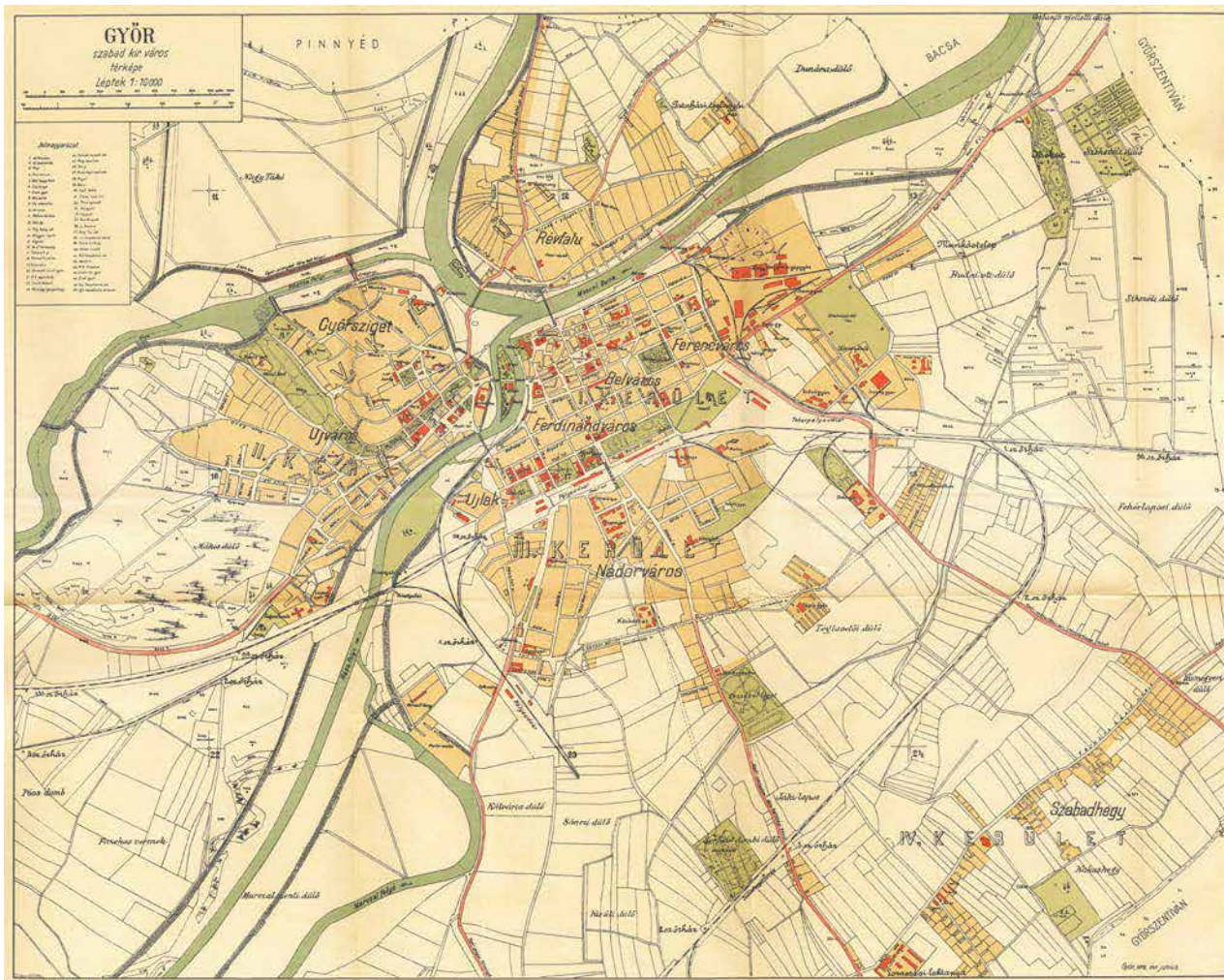

„Annyi a hétszázötven, / amennyi múlt a ködben. / A jelen, ami tartja [...]” – írja Loschitz Ferenc jubileumi lapszámunkat nyitó versében. Valószínűleg lehetetlen feladatra vállalkoztunk, mikor szerkesztőtársaimmal elhatároztuk, hogy Győr 750 éves irodalmi múltja előtt szeretnénk tisztelegni egyetlen, tematikus lapszámmal. Az előkészítés során hamar kirajzolódott számunkra, hogy ismételt közlések vagy jól ismert irodalomtörténeti tények felidézése helyett inkább egy olyan lenyomatot szeretnénk jelenlegi és jövőbeli olvasóinknak átadni, melyből megismerhetik a Győr 750 éves múltját ünneplő szerzők, városuk múltjához kötődő 2021-es érzelmeit, gondolatait. A múltidézés ebben a megközelítésben már egy új dimenziót kapott, hisz – szinte mindannyian –, városukról töprengve egyből saját élettörténetükbe is kénytelenek voltak alászállni, ennek eredményeként pedig papírra vetették helyekhez, eseményekhez és személyekhez fűződő legintimebb gondolataikat. Mindezek tudatában nem is indíthatnánk találékosabb gondolattal összeállításunkat, mint annak kihangsúlyozásával, hogy *a jelen, ami tartja* mindazt a felépítményt, mely 750 év alatt Győr fogalmához kapcsolódott az itt élők és a várost csak távolról figyelők elgondolásaiban. Több mint 15 évvel ezelőtt én is nagy lelkesedéssel vettem bele magam családfám felkutatásába, hogy aztán a megyét bejáró kutatói körutam eredményeként rádöbbenhesek, hogy családom egyik ága már a 18. század vége óta a városhoz kötődik. A kézzel írt latin anyakönyvi bejegyzések böngészése heves nosztalgiát ébresztett bennem olyan utcák és városrészek iránt, melyekben még nem is jártam, de a bizonyítékok alapján vérebem hordom emlékképüket. E romantikus elgondolás – a legváratlanabb pillanatokban eszembe jutva – biztos, hogy mindennapi döntéseimre is hatással volt és van, ahogy szerzőink többségének esetében is.

E tematikus számunkban közölt írásokat nem műfaji szempontok, hanem gondolatkörök mentén különítettük el. Az első blokkban a transzcendencia, a túlvilág, a múltbéli szerzők és a város fontos alakjainak megidézése kerül a középpontba, majd Méhes Károly írásától kezdve a kamaszkor és szerelem motívuma vonja ermyője alá a különböző alkotásokat. Sütő Csaba András verse berántja a képbe az (ön)ironikus és/vagy kritikus szemléletmódot, melyhez a továbbiakban a „retro” és a rock and roll életérzés is társul majd záró blokkként, Villányi László verse indítja az otthonosság, az utcák, folyók és házak, a hazatérés és hazatalálás motívumának megjelenését.

Kurcsis László grafikusművész kollégámnak köszönhető e fantasztikusan izgalmas fotóanyag összegyűjtése, mely jól ismert terek, utcák, folyópartok múltbéli formáinak világába kalauzol bennünket, önkéntelenül is elindítja az összehasonlítás kalandját képek és valóság, múlt és jelen között. Lapszámunk olvasásához és böngészéséhez jó szórakozást kívánok Mindenkinek, legyen akár győri, Győr iránt érdeklődő vagy e városhoz nosztalgiával forduló irodalombarát!

Horváth Nóra
főszerkesztő

A „Ferrografia” (Budapest, Ó utca 49.) készítette el Győr szabad királyi város térképét 1912-ben.

Tartalom

GYŐR – EGY VÁROS LELKE	5
•	
LOSCHITZ FERENC: Mennyi a hétszázötven?	7
•	
BAÁN TIBOR: Talán	8
Esik	8
Két város.....	8
Hangverseny.....	9
CZIGÁNY GYÖRGY: Túlvilági Győr	10
DEVECSERI ZOLTÁN: A városnak nincs kora	16
SZENTIRMAI MÁRIA: A lőcsei fehér asszony visszajár	17
A park	18
TÓTA PÉTER BENEDEK: Czuczor Gergely, Toldy Ferenc és Cornelius Nepos Győrött (Tanítás, tudomány és lelkipásztorkodás).....	20
HORVÁTH JÓZSEF: Gárdonyi Géza és Győr	29
KEREKES HUBERT: Transzcendencia és istenkép Dallos Sándor műveiben	36
•	
CZIFRIK BALÁZS: Győri szekvencia	39
•	
MÉHES KÁROLY: Halvány múltbéli rajzolat	40
DALMAI ROZI: Győr–Pécs tengely	44
Győri utak.....	44
A város, ahol élek	45
JUHÁSZ ATTILA: annyi mindig megint.....	46
MECHIAT ZINA: Álomba be, vidékre ki	47
SEBESTYÉN ÁDÁM: Vénusz városa.....	48

MÉSZÁROS URBÁN
SZABÓ GÁBOR:

Felettünk az ég..... 50

•

SZÖLLŐSI BARNABÁS: A filmírás mint kritikai realizmus – Galgóczi Erzsébet filmírásai (*Pókháló*)..... 54

P. MÜLLER PÉTER: Takarásban Nádas Péter *Takarítás* című drámájának fogadtatásáról – az egykori győri ősbemutató kapcsán..... 61

SÜTŐ CSABA ANDRÁS: A Négy Gyűrűk – ami a kobold kezéről a sikátorban leesett 68

PUSZTAI ZOLTÁN: Színe és fonákja..... 73

PÁTKAI TIVADAR: A jampeckirály..... 76

SCHNEIDER ÉVA: Malter, téglá..... 77

BÁN-HORVÁTH
VERONIKA: Habarcs..... 78

•

MARAFKÓ LÁSZLÓ: Írás a tűzfalon 79

•

VILLÁNYI LÁSZLÓ: Lomb utca..... 81

KOMÁLOVICS ZOLTÁN: Egy város poétikai mélyrétegei (Villányi László Győr-verseiről)..... 82

PÉNTEK RITA: Térképfoszlányok 88

BENDE TAMÁS: Az utca..... 89

BODROGI SÁRA: Fészek 90

VÉR GEORGINA
MIRTILL: megalapozatlan 91

igazán az övék 91

KOVÁCS KATALIN: A szivárványmadár 93

STOLCZ ÁDÁM: Hazarepülni..... 94

Borító 1 (címlap): 1895 áprilisában Feszty Árpád, a *Magyarok bejövetele* ihletett lelkű teremtőjének hajója, a DÉVÉR kiköt a győri Sétatér-szigeten, a Városi Színháznál.

Borító 2 (hátlap): A Fehérvári kapu fényképe bontás előtt. 1895-ben lebontották, a torony az épülő új városházában éledt újjá.